

'Mmmm, die geur, dat gevoel'

Een tas vertelt een verhaal, vindt ontwerpster Hester van Eeghen. Kenners herkennen haar ontwerpen meteen. Stevige geometrische vormen, opvallende kleuraccenten en altijd zit ergens een grapje verborgen. Zoals wollige sneeuwvlokjes op de voering. „Net als bij die ouderwetse kapokmatrassen.”

Hester levert Hollands design, dat het goed doet in 16 landen en in opvallend veel museumwinkels. Zakenvrouwen konden met een Van Eeghen een statement maken. Al zagen ze er nog zo saai uit, hun tas met kleurig accent, toonde dat ze smaak hadden. Zeker in de tijd dat er nauwelijks kekke werktassen te vinden waren. Het merk en de winkel bestaan inmiddels 25 jaar en de klassieke ontwerpen zijn er nog steeds te koop. In haar winkel in de Amsterdamse Hartenstraat pakt het creatieve brein de ene na de andere tas uit het schap. Klanten luisteren gefascineerd mee. „Kijk deze kan je als zakelijke bruine tas dragen, maar als je hem omdraait, krijg je een andere kleur. Of deze, een simpel zwart tasje, maar denk je: ik zou wel iets meer durven, dan vouw je de gekleurde vleugels uit. En ik zorg altijd dat de binnenkant ook een feest is.” Als een geestdriftige standwerker

verandert ze een handtas in een schoudertas of rugzak. Of vergroot en verkleint een tas met de zigzagvormen van een bandoneon. „Je bespeelt hem, net als een instrument. Of neem deze clutch. Ik vind clutches hypersaai, maar doordat je bij deze de sluiting als een ring om je vinger draagt, blijft het een opwekkend ding.”

Atelier

En dan gaan we verder naar de volgende plek, naar haar atelier in het grachtenpand waar ze ook woont. „Want daar gebeurt het allemaal.” Maar eerst nog even langs een adresje om een geleende hogedrukspuit terug te brengen. Hester van Eeghen leeft vijf kwartier in een uur. Zo hapsnapperig druk als ze is, zo overzichtig is haar werkplek. „Roggehoofd ligt bij de haaien”, zegt ze terwijl ze een van de tientallen deurtjes opentrekt. De deuren zijn in verschillende tinten. „Kleur is voor mij systeem.” Ieder nieuw model wordt hier door haar uitgewerkt en in elkaar gestikt, waarna Italiaanse vaklieden het in grotere aantallen maken voor de verkoop. „Stikken is net autorijden. Je moet zorgen dat je op het weggetje blijft. Het is ook leuk om te kijken of het met één hand kan”, lacht ze vanachter haar industriemachine.

Kleur is essentieel in haar ontwerpen. Een zakelijke werktas, of een ernstige herenschoen krijgt op zijn minst een rood stiksels mee. „Het lijkt of ik het er allemaal even uitpoep maar mijn vormen vind ik door eindeloos bezig te zijn. Ik zit overal met alles te vouwen en te frummelen. Wat ik doe, is spelen met vormen, vaak onbewust. Mijn moeder zei pas nog dat ze in mij al jong de creativiteit zag. Als klein meisje pakte ik een servetring als sjabloon voor mijn hagelslag en van maïskorrels maakte ik figuren op mijn bord.”

Restproduct

Toch ging ze eerst Nederlands studeren en later rechten, voordat ze haar passie voor tassen ontdekte en zich er aan overgaf. „Mmmm, die geur, dat gevoel”, klinkt het verlekkend als ze haar gezicht in een lap zacht leer drukt. „Je wilt het bijna eten, zoals een baby aan een leren slofje sabbelt. Dit is een lammetje. Het vlees is opgegeten en de huid is afval. Dat vergeten

Ontwerpster Hester van Eeghen: 'Elke tas vertelt een verhaal'

mensen, leer is een restproduct.” Iedere huid die hier op de bok ligt, werd aandachtig door haar bekeken. „Ik zie hoe het dier leefde. Heeft hij slechte tijden gehad, is hij door horzels gebeten, is de buik uitgerekt omdat ze veel baby's heeft geworpen.” „Ik werk uitsluitend met leer, tenzij voor het binnenwerk iets anders nodig is. Leer zit tussen room en klei in. Het kan inzakken als een klodder room en

je kunt het vormen als klei. Die eigenschappen zijn het einde.” Ze wijst naar een plank met oude tassen. Door veiligheidszaken gestuurd om te beoordelen, door vrienden geschenken of heren der opgeduikeld. „Sommige zijn zo triest, die móet ik adopteren.” In een grote vitrinekast op de beletage staan haar pronkstukken. Vroeger, thuis in het bankiersgezin werd kleine Hester al omringd door

mooie spullen. „Het was eerder een toonzaal. Niks stond er voor niks, over alles was nagedacht. En als je iets molde dan zwaaide er wat.” Liefde voor de kunst was van oudsher enorm in het patriciersgeslacht Van Eeghen. „Je oog is je rijkste bezit, naast je oor.” Vaders werk bracht het gezin met vijf kinderen op veel plekken in de wereld. „Ik heb op zes lagere scholen gezeten. Zodra ik daar over klaagde, zei mijn moeder 'Hes, je hebt maar één vriendin nodig' en dan keek ik gewoon de klas weer rond wie het leukste was. Dat avontuurlijke, dat nergens bang voor zijn, is noodzakelijk in dit vak.”

Prijsvraag

Toen haar zaak tien jaar bestond, besloot ze geen feest te geven. „Ik vind zulke feesten zo dom. Ik kan er niet meer tegen. Wat drinken, wat spechen en dat is het dan. Ik vond dat ik het geld beter kon besteden.” In plaats daarvan gaf Hester zichzelf tijd om een serie unica te ontwerpen. De exemplaren werden bij Sotheby's geveild en van de opbrengst richtte ze

een stichting op die samen met het Tassenmuseum tweejaarlijks een prijsvraag uitschrijft. Dat levert iedere keer een fraaie tentoonstelling van nieuw talent op, het winnende ontwerp wordt in productie genomen en het leerambacht krijgt er een oppepper door. „Mijn hoop is dat iedereen het leuk heeft.” Hester is gegrepen door het vak en alles wat er bij het maken komt kijken. „Als ik hoor dat ergens in Engeland een fabriek met oude technieken werkt, móet ik er heen.” Productie is ook het moeilijkste onderdeel van haar werk, zegt ze. „Ontwerpen is makkelijk, dat doe ik nog precies zoals in het begin. Maar bij het produceren gaat altijd wat mis dat je weer moet oplossen. Ik heb daarover heel wat bijgeleerd.” Maar schiet het ontwerpen er bij zoveel zakelijk besommeringen niet bij in? „Twee maal per jaar is er een beurs, dat werkt als stok achter de deur. Dan ga ik nachtenlang door want in gedachten hoor ik die grote klanten al vragen: Und Frau von Eeghen ha-

ben Sie noch etwas neues?” Zo'n nieuwe tas kan beginnen met een stuk gevouwen leer, maar ook met een slotje dat ze uit haar voorraad peurt. Dan wordt duidelijk waar ze de hogedrukspuit voor nodig had. Ze gaat messing slotjes zandstralen die verchromd moeten worden. „Het nieuwste is dat je zelf je hang- en sluitwerk kan ontwerpen op internet. Daarin moet ik me nog bekwamen want daarmee druk je nog meer je eigen stijl uit. Vroeger had je slechts de keus uit een paar leveranciers.”

Klare lijnen

Ze houdt van klare lijnen, bij haar geen krullerige tierelantijnen, hooguit een strak gebogen vorm. Ze bewondert Sonia Delaunay die in het verleden gordijnstoffen voor Metz ontwierp. Of ze weet waarom ze zo in trek is bij museumwinkels? „Ik denk het. Ik heb een enorm zwak voor geschiedenis. Mijn ontwerpen zijn kunstzinnig getint. Ik heb een krachtig kleurgebruik en mijn tassen lenen zich vaak voor een metamorfose. MoMa (Muse-

um of Modern Art in New York) beschouwde mij als een vondst. Haar werkterrein breidt zich voortdurend uit. Met schoenen bijvoorbeeld die ze in een aparte zaak verkoopt. Een meubelfirma klopte bij haar aan. „Ze vonden mijn stijl - kleurig en een beetje Scandinavisch - bij de onderneming passen.” Ze toont een ovaal poefje op haar smartphone. „Zo is het een soort dienblad en met vijf bij elkaar wordt het een lotusbloem.” En nu is ze weer bezig met horloges. Ze houdt van dingen die op haar af komen. Zelf organiseert zij op haar beurt weer zaken voor anderen, zoals tijdelijke tentoonstellingsruimte voor kunstenaars. Amsterdam is daarvoor een ideale plek. „Als stad ben je een ontzettend grote familie, het is er overzichtelijk genoeg om dingen aan elkaar door te spelen.” Binnenkort opent ze in deze stad haar derde winkel. „Een combinatie van antiek, kunst en modern in de Nieuwe Spieghelstraat. We gaan er ook objecten verkopen die zijn gemaakt van 17e eeuws behang. Behang van leer!”

Hester van Eeghen

Tassenontwerpster Hester van Eeghen (11 november 1958), is geboren in Amsterdam, deels getogen in Den Haag en in het buitenland, en sinds haar studiejaren terug in Amsterdam. Ze is de jongste uit een bankiersgezin met vijf kinderen. De Van Eeghens zijn een hoofdstedelijk kunstminnend patriciersgeslacht. Hester studeerde Nederlands, en rechten maar vond haar ware passie in het maken van leren tassen, waarvoor ze een ambachtelijke opleiding volgde. In 1988 opende zij haar zaak in de Hartenstraat 37, een van de bekende negen straatjes in Amsterdam. Later volgde op nummer 1 haar schoenenwinkel. Binnenkort volgt in de Nieuwe Spieghelstraat haar derde zaak. Hesters werk wordt verkocht in 16 landen en in vele museumwinkels. Ter gelegenheid van haar 10-jarig jubileum richtte ze een stichting op die tweejaarlijks een prijsvraag uitschrijft voor tassenontwerpers. Hester is sinds 1989 getrouwd met theoretisch fysicus Roland Kupers, research director van THINK, School for creative leadership.